

Hetta seinasta er kanska tað, sum í eygablikkinum hevur hin størsta týðning. Og her mugu menn skilja, hví røddir nú aftur eru frammi um at fáa eina sølustøðu fyri Føroya fiskimenn.

Nú liður árinum so nógv, og táíð peningalfkindini ikki eru batnaði, leingjast fiskimenn eftir okkara egnu sølustøð, so okkara arbeiði verður tryggjað peningaliga.

Fiskimaður.

Lappekunster.

Ligesom Finkenderne har Lapperne fra gammel Tid haft Ord for at forstaa sig paa Trolldom, og der findes endnu mange Beretninger om de mærkelige Kunster, de kunde øve med deres Besværgelser og Trolldromme.

Det kan jo ikke nægtes, at Lapperne i gamle Dage havde meget af det gamle Hedenskab i sig. De førte et ejendommeligt Nomadeliv med deres Renhjørde, kendte intet til faste Bopæle og for Landets øvrige Befolkning maatte de staa som et fremmed, gaadefuldt Folk, og ret naturligt dannede der sig Mystik og Overtro om dem.

Med deres Besværgelser kunde de skabe Mennesker om til Dyr, de kendte, hvad Jorden skjulte af ædle Metaller, og mange Lapper var efter hin Tids Begreber rige. De anvendte Klippehuler som Skatkamre. Der var saaledes en Lapmand og hans Datter, der gentle alle deres Kostbarheder af Guld og Sølv i en Klippehule. Der var Guld- og Sølvsmykker, en stor Kobberkedel, fyldt til Randen med Sølvdalere, et Bælte, der udelukkende bestod af Sølvdalere og desuden alle Stadsklæderne. Hen paa Vinteren døde han imidlertid, og nu var Datteren den eneste, som kendte Skattekammeret, men hun døde om Foraaret, og siden da har ingen kunnet finde Skatten.

Af den Slags Historier fortælles adskillige, og nogle af dem er sikkert rigtige nok, thi mange Lapper var formuende.

En af de rigtige Historier om Lappekunster lyder saaledes:

En Lapmand vilde gemme sine Skatte under nogle Klippersten. Hans Karl, som anede, hvad der stod paa, sneg sig

efter ham, og han saa nu, at Lappen skar sig i en Finger paa højre Haand og lod Blodet falde paa Stenen samtidig med, at han fremsagde en Besværgelse, hvori det bl. a. hed, at for syv Brøders Blod var dryppet paa Stenen, skulde Skatten ikke findes. Karlen, som aabenbart har haft Omlob i Hovedet, opdrættede nu syv Hanekyllinger og lod deres Blod løbe paa Stenen, og nu kunde han hæve Skatten.

En anden Historie fortæller om en Student, der ikke havde Penge saa han kunde fortsætte sine Studier. Han gik saa til en rig Lap og bad ham hjælpe sig. Lappen ydede ham saa et Laan paa Betingelse af, at han inden en vis Tid tog sin Datter til Kone, og han sluttede med at sige at hvis han ikke kom tilbage inden den bestemte Dag og giftede sig med Datteren, saa vilde han skyde ham, hvor han end var.

Studenten han lovede og drog afsted med Pengene i Lommen. Han fuldførte nu sine Studieringer, men Lappopigen skænkede han ikke en Tanke, for Tiden nærmede sig; da begyndte han at føle en mærkelig Øro.

Han gik saa til sin Lærer og fortalte ham det hele.

»Jeg skal se, om jeg kan hjælpe dig,« sagde Læeren, »men det er en alvorlig Sag.«

Da Dagen kom, lod han Studenten bære et stort Kar ind og fyldte det med Vand. Desuden skulde han tage en ladt Bosse med, og saa skulde han stirre ned i Vandet.

Alt det gjorde han, og da Klokken nærmede sig 12, saa han nede i Vandet Lapmanden der kom forsigtigt krybende med sin Bosse paa Ryggen. Han saa ham lægge Bossen til Kinden, men nu var Studenten ikke sen til at tage Sigte. Han affyrede sit Skud i Vandet, der blev farvet rødt som Blod.

Senere fik han at høre, at Lapmanden, som hin Dag var Hundrede af Mil derfra, var blevet fundet død med et Skudsaar i Hjertet. Han var altsaa ramt af Studentens Trolldskud og havde faaet den Skæbne, som ellers var bleven Studentens.

Innsendar greinir mega vera okkum i hendi seinast friggjadag kl. 10 f. p.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Sjóverjan við Grønland.

Frætt er nýliga frá Grønlandi at hin danska sjóverjan hevur tikið eina mongd av fremmandum fiskiskipum og trolarum. Eisini føroysk skip hava verið tikin av Sjóverjunum.

Lóg um rúsdrekka.

Alit og uppskot frá millumtinga nevndini, ið Løgtingið setti í fjór, var til viðgerðar á tingið hósdagin. Har gjordist mikil orðadráttur tí menn vóru ymiskir á máli um hesa stóru sak.

Formaður sambandsins harra A. Samuelsen, ið greiddi frá málinum, bedyrði at málið ikki frá sambandsflokksins síðu var politisk. Men áðrenn hann setti seg niður undirstrikaði hann, at Sambandið hevði fleirtal í salinum og so sjálvandi eisini skuldi hava somu makt í nevnd. Síðani beindi hann málið í eina 5-mannanevnd, og syrgdi seinni fyri at sambandið hevði hið politiska fleirtalið í nevndini viðvíkjandi »Lóg um rúsdrekka«.

Poschmann fer.

Hovmeistarin á »Tjaldrunum«, harra Poschmann, ið noyddist í land vegna sjúku, er nú nærum raskur aftur. Men vit frætta, at hann, tíverri, ikki ætla at halda áfram við sigling síni við »Tjaldrunum«; tó ger hann eina ferð aftrat. Hann ætla sær við aftur á næstu »Tjaldurs« ferð, so hann fær sagt farvæl til sínar mongu vinir og kunningar, ið hann hevur fingið her á landið, meðan hann hevur siglt við »Tjaldrunum«.

Kutter „Skarstein“ forlist.

Ámtet har faaet telegrafisk Meddelelse om, at Kutter »Skarstein« af Trangisvaag er totalt forlist i Grønland. Mandskabet er indbragt til Godthaab.

Rættleiðing.

I seinasta blað er komin ein prentvilla seinast í oddagreininu, næstseinasta stykki. Har stendur, at maður »mátti keypa upp til 66% dyrtari, enn tá hann mátti borga«. Skal vera: **tí hann mátti borga.**

40,000

hevur sluppin »Kristianna« fiskað undir Grønlandi. Veidan varð seld til handelsfelagið »á Gørðum« suðuri í Vági.

„Keflavík“

hevði fiskað 12,000. Veidan vág 300 skpd. og var seld til C. C. Johansen, keypmann í Havn. 32 oyr. fyri kilo.

Fótboltur.

Millum »Klaksvikar ídráttarfelag« og boltfelagið »Fram« í Havn var kappleikur sunnudagin á leikvøllinum í Gundadali. Boltfelagið »Fram« fekk 3 mál.

Brúksfeløg stovnað í Havn.

I teirri seinastu tíðini hava menn í Havn arbeitt ágrýttisliga fyri at fáa brúksfeløg í lag hjá okkum. Úrslitið er stovnan av 2 brúksfeløgum.

Vit heilsa hesari roynd við gleði og vóna, at tað má fara at gangast væl. Allir brúkarar í Havn eiga at fylkjast um hesi feløg. Nú ræður um at standa saman!

Grønlandsfiskeriet.

Inspektionskutteren »Maagen« har observeret følgende færøske Fiskerskibe ved Grønland:

18. August: »Dagny« 37,000, 21. August: »Vikholm« 35,000, »Suðuroy« 51,000, »Mistletøe« 49,000, »Saint Jacques« 72,000, »Polo« 68,000, »Knorrur« 50,000, »Marité« 68,000, »Silver Lining« 43,000. 26. Aug.: »King Arthur« 50,000, »Cementa« 53,000.

Opgerelse over Blomstersalget

den 3. Juni d. A. til Fordel for »Føroya felag móti tuberklajúku«:

Bygd	Antal Blomster	Kr.	Ø.
Famien	170	17	35
Tveraa	1050	121	56
Vaag	1225	118	11
Sumbo	280	20	03
Kvalbo	209	20	90
Sandvig	107	11	15
Skuo	150	17	42
Skopen	194	21	88
Sand	261	26	48
Skaalevig	103	10	30
Husevig	142	16	21
Sorvaag	425	46	77
Midvaag	322	32	35
Sandaavaag	194	20	42
Bo-Gaasedal	100	9	15

Nolso	150	15	40
Vestmannhavn	580	47	78
Kirkebo-Velbestad	110	11	49
Kollefjord	200	18	68
Kalbak	100	10	60
Kvivig	261	29	45
Saxum	67	6	07
Haldersvig	300	30	47
Kvalvig	50	6	00
Thorsvig	59	5	90
Hvidenes-Sanator	400	45	41
Nordredal	100	11	50
Myggenes	56	5	65
Fuglefjord	400	36	08
Andefjord	221	22	15
Funding	64	7	40
Eldevig	53	5	35
Gjov	110	10	26
Ridevig	200	20	53
Gøte	250	27	10
Lervig	210	21	61
Solmund	200	19	60
Glibre	82	6	26
Strøender	433	63	08
Næs—Tofte	300	31	98
Saltangeraa	80	10	90
Selletræ	150	13	03
Ejde	400	50	37
Klaksvig	975	104	17
Fuglø	100	8	60
Svino	175	18	10
Håsum	40	4	01
Syðredal	150	16	16
Kunø	200	22	23
Viderejde	180	18	12
Norddebl	189	20	00
Mygdedal	122	12	12
Nordskaale	150	14	05
Arnefjord	75	7	50
Øre	75	7	51
Fundingsbotn	50	5	00
Heslo	99	9	95
Porkere	200	21	22
Thorshavn	4000	582	68

17801 1971 60

Vi beder alle, der har medvirket til det storslaede Resultat, saavel dem der har været behjælpelig med Salget, som alle Koberne, om at modtage Foreningens velmente Tak for Imødekommenhed og Hjælp.

For Thorshavns Vedkommende vil vi ikke undlade at frembære en særlig Tak til Pige- og Drengeesperderne samt Hornørkestret »G. H. M.« der, næst alle Koberne, har Æren for det fine Resultat, der opnaedes her i Byen.

P. F. V.
Anton Andresen.

Fiskemarkedet.

13.—8.—32.
Bilbao: Ingen Tilførsel. Beholdninger af færøsk Klipfisk 500 Tons, af norsk 50. Priser (Pest. pr. 50 kg) for færøsk Klipfisk 89—90, Sterling 43.25.

Midnatsolen.

At Josef Petersen.

En let, hvid Damp hænger over de sorte Fjeldrygge. Fjorden lyser som Kviksølv, levende og dog stille, prikket af en tynd, lunkne Byge.

En Skare Edderfugle var geskæftigt henover Spejlet.

Vi har sejlet gennem Vestfjorden hele Dagen; vi har badet os i det pludselige, isenende Pust fra »Svartisene«, en mægtig Bræ, der som et glintrende, uhyre Diamantsmykke skraaner fra Højsletten ned mod Vandet. Vi har set Havornen ligge paa Vagt højt oppe under Skylaget, eller hugge sig Vej med skarpe, stærke Vingeslag, indtil den opdager en Laks eller »Sej« i Vandskorpen og lader sig falde som et Blylod ned over Byttet.

Forude paa jeg Øje paa en Bred Skumstribe i Havet, — en sort Kile kløver den glasgrønne Flade.

Det er en Flok Lemæner, der er kommet fra Fjeldet og nu er paa Vandring over Fjorden til Lofoten. Lemænen er et lille rotteagtigt Dyr. Den mægtige Kraft, hvormed Mængden af de smaa lodne Legemer trænger frem, kan kun forklares ved deres glimrende Disciplin, der er ligesaa gennemført som en Sildestimes.

Skibets Stævn rammer lige midt paa Kilen. Vi Glider henover Flokken. Bagefter stirrer vi spændt ned imod Vandet, for at se, hvordan de har klaret sig efter Sammenstødet. Kolvandet hvislede svagt i den stille Flade, men Lemænerne er sporløst forsvundne, der er ikke en eneste af se. Vandspejlet er glat som for, uden en Krusning, blot regnprikket og farvet af de omvendte Billeder af Fjeldvæggen.

I Gaar modte jeg af og til Lemænen paa Hoffjeldet. Den lille Gnaver rejser sig paa Bagbenene og viser Tænder, naar den faar Øje paa en fremmed

Skabning; det ser helt lojerligt ud, den trinde, bløde Krop er lidet krigersk, og slaar man blot en Smule til den, triller den om og er stendød med det samme. Lemænen er en Apoplektiker, umaadelig hidsig, men ganske uskadelig; den søger blot at give sig Beskyttelseslighed med et glubende Dyr, men er i Virkeligheden svag og degenereret.

I gamle Dage troede man, at Lemænerne regnede ned fra Himlen; saa talrigt og saa pludseligt optræder de, naar de er paa Vandring.

— Kysterne danner et pom-pom, men øde og barsk Panoram. Forrest løfter sig de skovklædte, grønne Bjerge, bagved staar vældige Rækker af blaa sneestribede Babelstaarne eller Stentrolde, der synes at puste Skyer ud af deres groteske Gab. I Gaar modte jeg af og til Huse, der næsten tager sig mikroskopisk ud i Forhold til den enorme Baggrund.

De Udflýttre, som bor her,

lever under tarveligere og nøjsommere Vilkaar, end nogen kan forestille sig. Her er ingen Bane, ingen Landeveje. Kommunikation bestaar af en Ro-baad til den nærmeste Bygd, ofte flere Mile borte. Deres Føde er hovedsagelig Fladbrød og Ræklinger, Strimler af Helleflyndere, som har hængt til Torre paa Klippen, udsat for Vind og Vejr og Fluor, og som ikke blot lugter, men ligefrem stinker, saa man maa holde sig for Næsen.

Jeg befinder mig ombord paa Skibet »Irma« af »Bergenske Dampskibsselskab«, en fortrinlig Baad med to Prisklasser, forste og tredje — anden er udgaaet — og udstyret efter saa moderne demokratiske Principer, at man trygt kan kalde tredje Klasse lige saa god som første; — Forskellen er nærmest den, at Porsenadedækket er forbeholdt de højstbetalende. Enhver Passager har en Seng i en proper

og bekvem Kahyt til sin Raadighed.

Hver fjerde eller femte Time anløber vi en af de smaa, træhusbebyggede Bygder. De er maleriske og smukke; Træhuse virker mere organisk sammenhængende med Naturen end Stenbygninger. — Jeg har spist mine Maaltider i Land, altid paa en af de smaa Restauranter, som benævnes »Kaffistova«. Det er billige og hyggelige Spi-sehuse, hvis Overskud gaar til Maalsagens Fremme. Over Indgangsdøren staar der: »Heil og sels«, og ofte er Væggene prydede med Billeder af Vikinger, øksebevæbnede Nordmænd, der slaas med hærgende, skurkagtige »Danere«, saa Blodet flyder, og saa Tilskueren maa faa det Indtryk, at de Danske er Nordmændenes Arvefjender. Dette Indtryk kan heldigvis umulig opstaa under Samtaler med Nordmændene. Men jeg er ogsaa i Følge med et af de bedste og elskværdigste Eksemplarer af